

Inatsisartuni ilaasortaq, Sofia Geisler
Inuit Ataqtigiit

§ 37 naapertorlugu apeqqu 089_2018-imut akissutit

08-06-2018
Sagsnr. 2018 - 11680

Asasara Sofia Geisler

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Meeqqat atuarfianneereerlutik innuttaasut ilinniagaqalinngitsunut tunngasutut apeq-
qutinnut qujanaq. Apeqqutitit suliaasaqarfinnut innersuussutaapput, imatullu akineqar-
put.

1. Meeqqat Atuarfianiit ilinniarfinnut ingerlaqqinngitsut ukiut kingullit 5-at, tassa ukiuni 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, qanoq amerlatigippat?

Akissut:

Meeqqat atuarfiannit soraarummeerummik pissarsillutik meeqqat atuarfiannik qima-
tsisutut inuit amerlassusaat ataani takussutissiap takutippai. Meeqqat atuarfiannik so-
raarummeerummik pissarsisimallutik inuit amerlassusaat aallaavigalugit ilinniagaqar-
nermut toqqaannartumik ingerlaqqinngitsut tassaapput 60 %-it missaat.

	2013	2014	2015	2016	2017
Meeqqat atuarfianniit piareertut	760	804	736	665	655
Ilinniagaqarnermut toqqaannartumik ingerlaqqinngitsoorsimasut inuit amerlassusaat	491	495	434	412	393
Ilinniagaqarnermut toqqaannartumik ingerlaqqinngitsut inuit amerlassusaat %-inngorlugit	65%	62%	59%	62%	60%

Najoqqutaq: Ilinniartitaanermet, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Meeqqat atuarfianneereerlutik inuit toqqaannartumik ilinniarnermut ingerlaqqinngi-
tsut ilaat Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi meeqqat atuarfianneereerner-
mik kingornatigut toqqaannartumik ukiumi ataatsimi efterskoleriartarput.

Ukiuni atuarfiusuni 2012-2017-imi efterskolerner-
mik aallartitaqartutut inuit amerlassu-
saannik takussutissiaq takutitaqarpoq.

2013-2017-imi efterskolernermik aallartittuni 16-inik ukiullit amerlassusaat:

Efterskole	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Efterskole Villads Villadsen	74	80	67	66	69
Maniitsumi efterskoli	57	49	60	48	53
Danmarkimi efterskolit	215	212	214	188	204
Katillugit	346	341	341	302	326

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

2. Meeqqat Atuarfianniit ingerlaqqinngitsut ilinniakkanut appakaannissaannut pisortat qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisaat nr. 4, 29. november 2013-meersoq§ 19-i naa-pertorlugu inuusuttut 18-it tikillugit ukiullit ilitsornissaat pillugit kommunimi atuarfe-qarfiup aamma kommunimi ilitsersuineramik ingerlatsiviup akornanni suleqatigiinnissap qulakkeernissaa kommunalbestyrelsit isumagisussaavaat.

Tamanna ilaatigut makkunatigut pisarpoq:

- 10. klassimi atuartut pinngitsooratik ilinniagaqarnermik iliuuseqarnissamut pilersaarummik immersuissasut, taassumalu assilinerajukkami Majoriap ingerlatsivianut nassiunneqassasoq
- ilinniakkamik aallartitaqarsimangitsunik imaluunniit suliffeqanngitsunik, imaluunniit ilinniakkamik ingerlassamik taamaatitaqarsimasunik inuusuttut ujartorlugit ilitsersortarneri
- Inuusuttunut ilitsersorneqanngikkunik ilinniakkamik aallartitsinissaminnut suliffeqalernissaminnuunniit ajornartorsiuteqartussanut ilitsersuinermik ingerlatsisassalluni
- Inuusuttumik aamma angajoqqaatut oqartussaassusilinnik suleqateqartarnissaq ilinniagaqalernissamut iliuusissamut pilersaarusiordermi, inuusuttoq ilinniakkamik aallartitsisimangippat suliffeqanngippalluunniit, imaluunniit ilinniakkaminik unititsisimappat
- Inuusuttoq meeqqat atuarfianniit ilinniagaqarnissaminut iliuusissamut pilersaarusiorderimangippat qularnaarneqassaaq iliuusissanut pilersaarummik suliaqartoqarnissaa, inuusuttuaqqap atuarfigisimasaa suleqatigalugu
- Qularnaarneqartassaaq inuusuttuaqqamik 18-it inorlugit ukiulimmik aamma angajoqqaatut tassunnga oqartussaassusilinnik oqaloqateqartoqarnissaa, ilinniagaqarnissamut pilersaarutip naammassineqarnissaa siunnerfigalugu aammalu iliuusissannik nutaanik imaluunniit iluarsisanik suliaqartoqarnissaa qulakkeerniarlugu

Tamatigoortumik ilinniagaqarfinni tiguneqarnissamut naammaginartunik karaktere-qanngitsunut innuttaasunut Majoriami ingerlatsiviit siammassunik neqerooruteqar-

tuupput. Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit orniguffigalugit ilitserornerisigut innuttaasut piginnaangorsarnermik ingerlassaqalersinnaapput, soorlu sannavinni aamma suliffimmi sungiusarnermi, inuusuttup ingerlassamik ilinniagaqarnermut aqutissiuisinnaasumut aallartitaqarnissaanik anguniagaqartuusuni.

Nunaqarfinni attavigisani ikinnerpaamik inuusuttunik qulinik 30-t inorlugit ukiulinni ilitseruinissamut Majoriaq pisussaaffeqarpoq, nunaqarfinnilu ikaarsaariarfittut ilitseruisassaaq, pingaarnertut ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu periarfissat pillugit ilisimatitsinissaq siunertaralugu.

Innuttaasunut ataasiakkaanut, suliaqartitaanissaq pillugu neqeroorutisisunut, suliffissaaleqisunut, piginnaangorsaanermut, ilitseruinermit il.il., aqutsisoqarfik suliamik isumaginnittuusooq sorleq apeqqutaatinnagu aqqissuussivimmi tamarmi inummik mallittarinnittussamik Majoriami ingerlatsiviit nalinginnarmik iliuusissanut pilersaarusiortassapput.

Innuttaasut kikkulluunniit ilinniagaqarnermut imaluunniit suliffeqarnermut uterteqqiniarlugit ataqatigiissumik pilersaaruseqaratik suliffissarsiortutut nalunaarsugaasimasannginerat Majoriami ingerlatsivinni qitiusutut ilaavoq. Aammattaaq iliuuserisat arlaannaalluunniit kisimiitineqassanngillat. Ilinniagaqarnikkut, imaluunniit sammisanut inunnullu tunngasutut ilusilimmik sukumiisumik piginnaangorsaneq aqutigalugit suliffeqarfirmut attaveqarnissaq pillugu anguniagassap tikinniarnernani tamarmik ilaasutut ilaasussaapput.

3. Meeqqat atuarianniit ilinniarfinnut ingerlaqqinngitsut, suliffeqanngitsut, suliffissarsiortutut nalunaarsorneqanngitsut qanoq amerlatiginersut kisitsisaatigineqarpa?

Akissut:

Inuusuttut ilinniagaqaratilluunniit suliffeqanngitsut inuusuttunik 16-25-nik ukiulinni inuttaqartut inuusuttut sullinniakkatut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nassuiarpai.

Piffissami 2009-2015-imi 16-25-nik ukiullit amerlassusaat ataani takussutissiap takutip-pai. Ukioqatigiikkuutaanut ataasiakkaanut tamanut nunami tamarmi inuusuttut 300-t missaanniipput.

Inuusuttut saaffigisat (ilinniagaqanngitsut imalt. suliffeqanngitsut	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inuit amerlassusaat	2.643	3.008	2.922	3.070	3.099	3.069	2.749

Majoriami atuartut ilinniagaqarnermi suliaqartuusutut nalunaarsorneqarneq ajormata Majoriami piginnaangorsaanermik ingerlassani atuartut inuusuttut sullinniakkani naatsorsorneqartarnerannik tamanna nassataqarpoq.

Piffissami 2013-2017-imi AEU-mik aamma FA-mik naammassinnittutut ilinniartut amerlassusaannik ataani takussutissiat takutisipput.

AEU-mi soraarummeernermik naammassinnittutut inuit amerlassusaat	2013	2014	2015	2016	2017
Maaji	464	480	357	364	335
Decembari	246	166	117	113	-

Najoqqutaq: Aatsitassanut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik, 2018

FA-mi soraarummeerner-mik naammassinnittutut inuit amerlassusaat	2013	2014	2015	2016	2017
Ukiumoortumik	99	99	104	104	96

Najoqqutaq: Aatsitassanut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik, 2018

Inuusuttunut ulluinnarni najoqqutassamik, makinnissamik ilinniarnermik, suliffiup paa-rinissaanik ilinniarnermik, allat akornanni iliuuseqartarnermik ilinniarnermik pisariaqar-titsisunik ingerlassanik piareersaasunik, piginnaanngorsaasunik, sannavinni suliarisatut, suliffinni sungiusarnertut, højskolernertut il.il. iluseqartunik Majoriaq assigiinngitsunik neqeroorteqartuuvoq.

Piffissami 2013-2016-imi sannavinni pilersitani sannavinni ingerlassaniissimasunik 18-29-nik ukiullit amerlassusaannik ataani takussutissiaq takutitaqarpoq.

Atuagarsornertaqanngitsutut ingerlassat	2013	2014	2015	2016
Nanortalik Inusullivik*	6	10	11	11
Narsaq Inusullivik	14	18	15	15
Paamiut Piorsaavik		22	33	19
Nuuk Piorsaavik	15	31	42	47
Tasiilaq Piorsaavik	2	25	18	33
Ittoqqortoormiit Piorsaavik			11	5
Maniitsoq Pilersitsivik			25	15
Sisimiut Nutaaliorfeeraq		18*	24	8
Aasiaat Piukkunnarsarfik			28	54
Ilulissat køkkenprojekt				10
Uummannaq værksted	4	7	10	9
Katillugit	41	131	217	226

Najoqqutaq: Sulilernissamik imaluunniit ilinniagaqalernissamik siunertaqartumik 16-29-nik ukiulinni suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut iliuuserisat pillugit nassuiaat, 2017

4. Apeqqummi 3-mi pineqartut sumiinnerat ilisimaneqarpa?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit nalunaarsugaasut malillugit illoqarfinni tamani inuusuttunik sullinniakkanik najugaqartoqarpoq.

Inuusuttut saaffigisat	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nanortalik	132	140	141	132	130	114	91
Qaqortoq	174	199	195	211	176	161	159
Narsaq	100	113	106	91	112	105	108
Paamiut	77	96	85	91	88	102	88
Nuuk	477	571	544	612	647	669	615
Maniitsoq	187	206	157	173	170	142	136
Sisimiut	254	285	297	307	298	298	296
Kangaatsiaq	101	129	130	131	118	113	107
Aasiaat	157	146	149	182	164	177	157
Qasigiannugit	60	83	53	69	63	69	63
Ilulissat	191	216	246	229	253	284	227
Qeqertarsuaq	50	43	38	43	54	51	39
Uummannaq	94	116	140	170	158	156	142
Upernavik	243	276	268	257	288	267	223
Qaanaaq	64	80	90	78	77	66	45
Tasiilaq	252	273	244	254	255	254	215
Illoqqortoormiit	30	36	39	40	48	41	38
	2643	3008	2922	3070	3099	3069	2749

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Uloq 24. Maj 2018

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqquq imaattoq matumuuna saqqummiuppara.

Naalackersuisunut apeqquq:

1. Meeqqat Atuarfianiit ilinniarfinnut ingerlaqqinngitsut ukiut kingullit 5-at, tassa ukiuni 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, qanoq amerlatigippat?
2. Meeqqat Atuarfianniit ingerlaqqinngitsut ilinniakkanut appakaannissaannut pisortat qanoq pilersaaruteqarpat?
3. Meeqqat atuarfianniit ilinniarfinnut ingerlaqqinngitsut, suliffeqanngitsut, suliffissarsiortutut nalunaarsorneqanngitsut qanoq amerlatiginersut kisitsisaatigineqarpa?
4. Apeqquq 3-mi pineqartut sumiinnerat ilisimaneqarpa?

(Inatsisartuni ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Tunggavilersuut:

Ilinniagaqarneq inuit ataasiakkaat nunallu namminiilernissaanut tunggavissiisoq avaqqunneqarsinnaanngilaq.

Ilisimavara Meeqqat Atuarfiata ingerlanneqarnera Kommuneniit akisussaaffigineqarmat, aningaasaliissutissatulli sinaakkusiussat Inatsisartunit akuersissutigineqartarmata paaserusunnarpoq aningaasaliissutit naammassineqartullu imminnut naapertuuttutut inissisimaneqarsut.

Kissaatigivara apeqquqtikka ullut suliffiusut qulit qaangiutinnginneranni akineqarnissaat.